

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**Кафедра економіки та управління виробничим
і комерційним бізнесом**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання кваліфікаційної роботи**

**для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
спеціальності 051 «Економіка»**

Харків – 2023

Методичні вказівки розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом 20 листопада 2023 р., протокол № 5.

Методичні вказівки призначено для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 051 «Економіка» освітньої програми «Економіка підприємства» усіх форм навчання.

Укладачі:

професори В. Л. Дикань,

І. В. Токмакова,

доц. І. Л. Назаренко

Рецензент

проф. В. О. Овчиннікова

ЗМІСТ

Вступ	4
1 Вибір теми дослідження та її затвердження	11
2 Керівництво кваліфікаційною роботою та регламент її виконання	12
3 Структура, обсяги та зміст кваліфікаційної роботи	14
4 Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи	29
5 Контроль за виконанням кваліфікаційної роботи	30
6 Запобігання випадків академічної недобросовісності	30
7 Підготовка до захисту	32
8 Порядок захисту кваліфікаційної роботи	33
9 Порядок зберігання кваліфікаційних робіт	35
Рекомендована література до виконання кваліфікаційної роботи	36
Список літератури	40
Додаток А Тематика кваліфікаційних робіт	42
Додаток Б Приклад оформлення титульного аркуша кваліфікаційної роботи	46
Додаток В Приклад завдання на кваліфікаційну роботу	47
Додаток Г Приклад оформлення змісту кваліфікаційної роботи	49
Додаток Д Приклад оформлення формули та рисунку	51
Додаток Е Приклад оформлення таблиці з переносом на другий аркуш	52
Додаток Ж Оформлення бібліографічного запису в списку використаних джерел	54

ВСТУП

Написання та захист кваліфікаційної роботи є завершальним етапом навчального процесу в підготовці здобувачів за другим (магістерським) освітнім рівнем і має на меті:

- систематизацію, закріплення та розширення теоретичних і практичних знань студентів, набутих у процесі навчання в магістратурі;

- розвиток навичок самостійної роботи та оволодіння методикою проведення досліджень та експериментів для вирішення практичних проблем і питань;

- адаптацію теоретичних моделей і практичного досвіду управління до умов діяльності конкретного господарського об'єкта;

- розвиток навичок самостійної роботи та оволодіння методикою наукових досліджень, аналітичних та експериментальних розрахунків, науково-практичного обґрунтування висновків і рекомендацій під час розв'язування проблем та питань, що висвітлюються ними у роботі;

- з'ясування рівня їхньої підготовки до самостійної роботи в умовах трансформації економічних відносин, сучасного стану виробництва, науки, техніки та культури.

Кваліфікаційна робота – це самостійно виконане дослідження прикладного характеру, що містить нове (оригінальне) рішення практичної проблеми (управління) конкретного підприємства або процесу. Головним критерієм оцінки роботи є практична значущість розробок магістранта. Робота має містити характеристику стану відповідної галузі (у тому числі залізничної), конкретного підприємства.

Кваліфікаційна робота магістра має відповідати таким вимогам:

- містити системний теоретичний аналіз предмета дослідження;
- результати особисто проведених комплексних досліджень та аналіз прикладних проблем відповідно до теми дослідження;

- обґрунтовані реальні пропозиції щодо вдосконалення різних аспектів професійної діяльності відповідно до предмета дослідження;

- бути належно оформленою і мати всі необхідні супровідні документи.

Зміст та захист кваліфікаційної роботи мають висвітлити вміння випускника:

- використовувати набуті у процесі навчання теоретичні знання та практичні навички для професійного вирішення конкретних проблем економіки підприємств промисловості, транспорту та/або інших галузей;

- знаходити, аналізувати та ефективно використовувати відповідні джерела інформації – законодавчо-нормативні документи, наукові публікації, інструкції, методичні рекомендації, необхідні статистичні дані, фінансову звітність суб'єктів господарювання тощо;

- вивчати, опрацьовувати та використовувати вітчизняний і міжнародний досвід з проблеми, яка досліджується;

- самостійно виробляти обґрунтовані рішення щодо фінансово-господарської діяльності, зокрема, з використанням інформаційних технологій.

Завдання кваліфікаційної роботи полягає в проведенні теоретичного дослідження, виконання відповідних розрахунків прикладного характеру та використанні їх для аналізу та прийняття рішень у певній сфері економіки.

Процес написання кваліфікаційної роботи магістра зі спеціальності 051 «Економіка» освітньої програми «Економіка підприємства» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти елементів таких компетентностей:

Загальні компетенції:

ЗК1 Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

ЗК2 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК3 Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;

ЗК4 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

ЗК5 Здатність працювати в команді;

ЗК6 Здатність розробляти та управляти проєктами;

ЗК7 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

ЗК8 Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові) компетенції:

ФК1 Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів і пов'язаних з цим управлінських рішень;

ФК2 Здатність до професійної комунікації у сфері економіки іноземною мовою;

ФК3 Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, що необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їхній основі обґрунтовані висновки;

ФК4 Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження;

ФК5 Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку;

ФК6 Здатність формулювати професійні задачі у сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їхнього розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси;

ФК7 Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання;

ФК8 Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень;

ФК9 Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері;

ФК10 Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем;

ФК11 Здатність планувати і розробляти проєкти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

Програмні результати навчання:

РН1 Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем;

РН2 Розробляти, обґрунтовувати й приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем і управління суб'єктами економічної діяльності;

РН3 Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно та письмово;

РН4 Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їхньої реалізації з урахуванням їхніх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень;

РН5 Дотримуватися принципів академічної доброчесності;

РН6 Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді;

РН7 Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю підприємства, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень;

РН8 Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали діяльності підприємства, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань;

PH9 Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень;

PH10 Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами;

PH11 Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем і процесів;

PH12 Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризику;

PH13 Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень для розвитку підприємства;

PH14 Розробляти сценарії та стратегії розвитку соціально-економічних систем, організовувати розроблення та реалізацію соціально-економічних проєктів із урахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення;

PH15 Організовувати розроблення та реалізацію соціально-економічних проєктів розвитку підприємства з урахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

Основні результати роботи мають бути опубліковані в статті в науковому виданні, вихід якої з друку є необхідною умовою допуску роботи до захисту. Основні положення роботи мають бути апробовані на науково-теоретичних, науково-практичних конференціях та семінарах.

Дослідження, що проводяться під час написання магістерської роботи, мають базуватися на засадах інтегрованості з усіма дисциплінами, передбаченими навчальним планом.

Кваліфікаційна робота виконується автором самостійно і містить висунуті автором для прилюдного захисту положення, які мають теоретичне або прикладне значення. Плагіат, свідоме зловживання авторськими правами іншого автора неприпустимі. Така робота знімається з розгляду.

Порядок недопущення академічного плагіату регламентований у [1], згідно з яким:

- «автор» – фізична особа, творчою працею якої створено твір;
- «академічна доброчесність» – це сукупність етичних принципів і визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;
- «академічний плагіат» – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Види академічного плагіату [1]:

- дослівне запозичення текстових фрагментів без оформлення їх як цитат з посиланням на джерело (в окремих випадках некоректним вважають навіть використання одного слова без посилання на джерело, якщо це слово використовують в унікальному значенні, наданому цим джерелом);
- використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело;
- перефразування тексту джерела у формі, що є близькою до оригінального тексту, або наведення узагальнення ідей, інтерпретацій чи висновків з певного джерела без посилання на це джерело;

- подання як власних робіт (дисертацій, монографій, навчальних посібників, статей, тез, звітів, контрольних, розрахункових, курсових, кваліфікаційних робіт, рефератів тощо), виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання.

Деякі джерела виокремлюють ще декілька видів академічного плагіату, які можуть бути зведені до зазначених вище.

Будь-які дані, що вміщено в роботу або використано в процесі її виконання, повинні обов'язково супроводжуватись посиланнями на інформаційні джерела, а самі ці джерела мають бути включеними до «Списку використаних джерел».

Запропоновані рішення мають бути строго обґрунтовані, критично оцінені порівняно з іншими рішеннями. Кваліфікаційна робота має містити відомості про практичне використання отриманих автором результатів, а робота, що має теоретичне значення, рекомендації для використання висновків.

Методичні вказівки складаються з 10 розділів (про написання, оформлення та захист роботи) і додатків.

Методичні рекомендації розроблені на основі чинних Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», нормативних документів Міністерства освіти і науки України, Положення про організацію освітнього процесу, Положення про кваліфікаційну (випускн) роботу та Положення про атестацію здобувачів вищої освіти і роботу екзаменаційної комісії Українського державного університету залізничного транспорту.

1 ВИБІР ТЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇЇ ЗАТВЕРДЖЕННЯ

Тематика кваліфікаційних робіт розробляється випускаючою кафедрою і періодично уточнюється з урахуванням змін, що відбуваються у господарчому та правовому середовищі України, а також у середовищі функціонування і практиці управління базами практики. Тематика робіт наведена у додатку А.

Тему кваліфікаційної роботи здобувач обирає разом з науковим керівником з урахуванням її актуальності, зацікавленості конкретного підприємства у розробленні саме цієї проблеми, можливості використання відповідної статистичної інформації, збиранням фактичного матеріалу на конкретному об'єкті дослідження, наявності літературних джерел і власних розробок.

Узгоджені теми подаються на розгляд кафедри і за її поданням затверджуються наказом ректора УкрДУЗТ.

Тема (назва кваліфікаційної роботи) має бути, за можливістю, короткою, відповідати суті вирішуваної проблеми та вказувати на мету роботи, її завершеність.

Після затвердження теми магістрант складає план кваліфікаційної роботи, який в обов'язковому порядку узгоджує з науковим керівником і розробляє індивідуальний календарний план-графік виконання робіт. На основі опрацьованого індивідуального календарного плану-графіка з метою поточного контролю написання роботи складається завдання на виконання кваліфікаційної роботи, яке підписується науковим керівником, магістрантом і завідуючим випускаючої кафедри.

Кваліфікаційна робота виконується індивідуально. Індивідуальні роботи можуть бути об'єднані однією загальною темою (назвою) і являти собою комплексне дослідження.

Зміна теми кваліфікаційної роботи допускається у виняткових випадках за відповідним обґрунтуванням та погодженням із завідуючим випускаючої кафедри (не пізніше як за два місяці до визначеного терміну подання завершеної роботи на кафедру).

2 КЕРІВНИЦТВО КВАЛІФІКАЦІЙНОЮ РОБОТОЮ ТА РЕГЛАМЕНТ ЇЇ ВИКОНАННЯ

Одночасно з затвердженням теми за кожним здобувачем, за пропозицією кафедри ЕУВКБ, закріплюється науковий керівник. Науковими керівниками можуть бути професори, доценти, доктори та кандидати наук, найбільш досвідчені викладачі УкрДУЗТ.

Для надання допомоги здобувачеві в підготовці кваліфікаційної роботи науковий керівник, за необхідності, може залучати консультантів з окремих розділів роботи – за рахунок ліміту часу, відведеного йому на наукове керівництво роботою. Консультантами з окремих розділів роботи можуть призначатися професори, доценти, наукові працівники та викладачі вищих закладів освіти, науково-дослідних установ, висококваліфіковані фахівці. Консультанти перевіряють відповідну частину виконаної здобувачем роботи та підписують її. Дані щодо консультанта фіксуються в завданні та вказуються на титульному аркуші роботи.

Виконання кваліфікаційної роботи складається з таких етапів.

- 1 Підбір та вивчення літератури з обраної теми.
- 2 Складання плану і графіку виконання роботи.
- 3 Написання і оформлення кваліфікаційної роботи.
- 4 Попередній захист кваліфікаційної роботи.
- 5 Захист кваліфікаційної роботи перед екзаменаційною комісією.

У терміни, визначені науковим керівником, але не менше двох разів на місяць, здобувач зобов'язаний звітувати керівникові про хід виконання плану підготовки кваліфікаційної роботи.

Науковий керівник кваліфікаційної роботи виконує такі функції:

- керує підготовкою кваліфікаційної роботи;
- контролює виконання графіку навчального процесу;
- допомагає сформулювати кінцеву редакцію теми роботи, обрати правильний напрямок і методи вирішення основних питань;
- визначає разом зі здобувачем завдання на кваліфікаційну роботу і складає її план;
- надає допомогу в розробленні календарного графіка роботи на весь період її підготовки;
- рекомендує необхідні джерела для опрацювання теми роботи: основну літературу, довідкові та архівні матеріали тощо;
- проводить систематичні, визначені розкладом, або призначені, за необхідності, консультації, бесіди;
- аналізує та контролює організацію самостійної роботи здобувача;
- контролює виконання роботи (за частинами і в цілому) згідно з розробленим календарним графіком;
- здійснює перевірку розділів кваліфікаційної роботи і роботи в цілому.

При перевірці кваліфікаційної роботи науковий керівник повинен: вказати на кожну помилку та неточність; визначити їхню суть і раціональні шляхи вирішення завдання; уточнити або виправити нечіткі, формулювання; відмітити стилістичні похибки.

Після написання роботи здобувачем науковий керівник складає висновок, у якому відображається:

- 1) актуальність дослідження;
- 2) короткий аналіз позитивних сторін роботи;

3) детальний аналіз недоліків і помилок;

4) висновки та оцінка роботи щодо рівня теоретичних знань, виявлених при вирішенні конкретних практичних завдань: глибини та комплексності підходу при аналізі економічних проблем; теоретичне і практичне значення отриманих результатів та характеристика їхньої новизни, ступінь самостійності роботи здобувача вищої освіти;

5) загальна оцінка роботи.

Висновок датується і підписується науковим керівником.

Отримавши відгук наукового керівника, здобувач подає кваліфікаційну роботу на кафедру не пізніше ніж за тиждень до захисту відповідно до затвердженого графіку засідань екзаменаційної комісії.

Примірник кваліфікаційної роботи кафедра направляє на рецензування професорові, доцентів, старшому викладачеві інших кафедр УкрДУЗТ або інших ЗВО, а, за необхідності, – спеціалісту наукової установи, виробництва тощо.

Письмова рецензія подається на кафедру. Після цього вона разом з кваліфікаційною роботою, відгуком наукового керівника, а також інших фахівців (якщо такі є) передається до екзаменаційної комісії.

3 СТРУКТУРА, ОБСЯГИ ТА ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота має бути чіткою та логічно побудованою. Обсяг основної частини роботи не має перевищувати 100 сторінок формату А4 машинописного тексту. Список використаних джерел та додатки в наведений обсяг не входять.

3.1 Структура кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота має містити:

- титульний аркуш (видається здобувачу на кафедрі), приклад оформлення наведений у додатку Б;
- завдання на виконання роботи і календарний план (видається на кафедрі), приклад оформлення наведений у додатку В;
- зміст, приклад оформлення наведений у додатку Г;
- вступ (орієнтовно 3-4 с.);
- основну частину (орієнтовно 90-100 с.);
- висновки (орієнтовно 3-5 с.);
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності).

3.2 Зміст кваліфікаційної роботи

3.2.1 Титульний аркуш кваліфікаційної роботи

Титульний аркуш містить найменування вищого навчального закладу, де виконана кваліфікаційна робота; назву кафедри; прізвище, ім'я, по батькові автора, назву роботи; науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника або консультанта, їхні підписи; шифр кваліфікаційної роботи (узгоджується з нормоконтролером кафедри); місто, рік виконання роботи.

3.2.2 Зміст

Зміст подають на початку кваліфікаційної роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та

пунктів (якщо вони мають заголовок), зокрема вступу, висновків до розділів, загальних висновків, додатків, списку використаних джерел та ін.

3.2.3 Вступ

У вступі обґрунтовується актуальність обраної теми, її практичне значення, подається огляд опублікованих матеріалів (літератури) з обраної теми, стисло характеризуються проблеми та питання, що вимагають вирішення, чітко формулюються мета роботи і підпорядковані їй завдання, визначаються об'єкт, предмет, методи та інформаційна база дослідження.

У вступі надають загальну характеристику кваліфікаційної роботи в рекомендованій нижче послідовності.

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми (задачі) обґрунтовують актуальність та доцільність роботи для розвитку відповідної сфери економіки, організації та управління в промисловості та на транспорті. При висвітленні стану досліджуваної проблеми слід назвати авторів, які зробили найбільш значний внесок в розробку проблеми, основні закони і нормативні акти України та міжнародного права, на яких базується робота.

Обґрунтування актуальності не повинно бути багатослівним.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Вказати згідно з якою тематикою науково-дослідної роботи виконана кваліфікаційна робота.

Мета і завдання дослідження. Формулюють мету роботи і завдання, які необхідно вирішити для її досягнення. Не слід формулювати мету як «дослідження...», «вивчення...». тому що ці слова вказують на спосіб досягнення мети, а не на саму мету. Задачі, які ставляться в роботі, мають відповідати цілям дослідження. Зазвичай, виходячи із завдань дослідження

будується структура роботи. Тому завдання дослідження відповідають змісту розділів і підрозділів кваліфікаційної роботи.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію, і обрані для вивчення. Не слід називати об'єктом дослідження конкретне підприємство, організацію, установу чи орган державної влади або його підрозділ, на прикладі якого виконується робота.

Предмет дослідження – конкретна проблема, що міститься в межах об'єкта дослідження.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і окреме. Саме на предмет дослідження спрямована основна увага здобувача вищої освіти, оскільки він визначає тему кваліфікаційної роботи.

Методи дослідження. Подають перелік методів дослідження, які використані для досягнення поставленої в роботі мети. Слід перелічити методи дослідження, що застосовувалися, з посиланням на конкретні завдання, що виконувалися за допомогою цих методів.

У сучасному наукознавстві успішно працює багаторівнева методологічна класифікація методів наукового пізнання, згідно з якою за ступенем спільності та сферою дії методи наукового пізнання поділяються на загальні філософські, загальнонаукові, окремо наукові, дисциплінарні та міждисциплінарні методи дослідження.

Загальні методи — це система принципів, прийомів, що мають загальний, універсальний характер, є абстрактними, суворо не регламентовані, не піддаються формалізації та математизації і не замінюють спеціальних методів (методів окремих наук).

Методи окремих наук — це сукупність способів та принципів пізнання, прийомів і процедур дослідження, що застосовуються в тій чи іншій науці. Загальнонаукові методи дослідження можна класифікувати залежно від рівнів пізнання — емпіричного або теоретичного, на яких вони

(методи) застосовуються. На емпіричному рівні переважає живе споглядання (чуттєве пізнання), раціональний момент тут наявний, але має підпорядковане значення. Тому досліджуваний об'єкт відображається переважно з боку зовнішніх зв'язків та проявів, що доступні живому спогляданню.

Збирання фактів, їхній первинний опис, узагальнення, систематизація — характерні ознаки емпіричного пізнання. До основних методів, які використовуються на емпіричному рівні дослідження, можуть бути віднесені: спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент, абстрагування, аналіз і синтез.

Теоретичний рівень дослідження пов'язаний з більш глибоким аналізом фактів, з проникненням у сутність досліджуваних явищ, з пізнанням та формулюванням законів, тобто з поясненням реальної дійсності. До основних методів, які використовуються на теоретичному рівні дослідження, можуть бути віднесені: індукція і дедукція, ідеалізація, формалізація та інші.

Спостереження — це цілеспрямоване, систематичне, планомірне, активне вивчення предметів та явищ реальної дійсності, що знаходяться в природному стані або в умовах наукового експерименту. Під спостереженням також розуміють апробацію, обґрунтування висунутих гіпотез або проміжних результатів дослідження. Вчений використовує спостереження з метою збору наукових фактів для винайдення способу розв'язання проблеми (висування та доведення гіпотези).

Наукові факти — відбиті свідомістю факти дійсності, причому перевірені, осмислені та зафіксовані мовою науки у вигляді емпіричних суджень.

Порівняння — один із найбільш поширених методів пізнання, який дає змогу встановити подібність та розбіжність предметів та явищ. Недарма говорять, що «все пізнається в порівнянні». У результаті

порівняння виявляється те загальне, що притаманне ряду об'єктів. Різновидом порівняння є аналогія.

Аналогія — метод наукового дослідження; завдяки якому досягається пізнання одних предметів і явищ на основі їхньої подібності з іншими. Одним із різновидів методу аналогій є метод моделювання.

Моделювання — метод наукового пізнання, що ґрунтується на заміні предмета або явища, що досліджуються, на їхній аналог — модель, що містить істотні риси оригіналу.

Вимірювання — це метод дослідження, за допомогою якого визначається числове значення деякої величини з використанням одиниці вимірювання об'єкта.

Експеримент — метод емпіричного дослідження, що базується на активному та цілеспрямованому втручанні суб'єкта у процес наукового пізнання явищ та предметів реальної дійсності шляхом створення контрольованих та керованих умов, що дають змогу виділяти визначені якості, зв'язки в об'єкті, що досліджується, та багатократно їх відтворювати.

Абстрагування — метод, який дає змогу переходити від конкретних питань до загальних понять і законів розвитку. Зміст цього методу полягає в суттєвому відволіканні від несуттєвих властивостей, зв'язків, відносин, предметів та в одночасному виділенні, фіксуванні певних сторін цих предметів, які цікавлять дослідника.

Конкретизація — метод дослідження предметів у всій їхній різноманітності, у якісній багатогранності реального існування на відміну від абстрактного вивчення предметів. Метод сходження від абстрактного до конкретного є загальною формою руху наукового пізнання — це відображення дійсності в мисленні. Згідно з цим методом процес пізнання ніби розпадається на два відносно самостійні етапи: перший етап — від

чуттєво-конкретного до його абстрактних визначень; другий етап — сходження від абстрактних визначень об'єкта до конкретного у пізнанні.

Аналіз — метод дослідження, що полягає в уявному або практичному розчленуванні цілого на складові частини, кожна з яких аналізується окремо у межах єдиного цілого.

Синтез — метод вивчення об'єкта у його цілісності, у єдиному взаємному зв'язку його частин. У процесі наукових досліджень синтез пов'язаний з аналізом, оскільки дає змогу поєднати частини предмета (об'єкта чи явища), розчленованого в процесі аналізу, встановити їхній зв'язок і пізнати предмет (об'єкт чи явище) як єдине ціле.

Індукція — метод дослідження, при якому загальний висновок про ознаки множини елементів виводиться на основі вивчення цих ознак у частини елементів однієї множини.

Дедукція — метод логічного висновку від загального до часткового, тобто спочатку досліджують стан об'єкта в цілому, а потім його складові елементи.

Метод ідеалізації — конструювання подумки об'єктів, яких немає в дійсності або які практично нездійсненні. Мета ідеалізації — позбавити реальні об'єкти деяких притаманних їм властивостей і наділити (подумки) ці об'єкти певними нереальними і гіпотетичними властивостями.

Формалізація — метод вивчення різноманітних об'єктів шляхом відображення їхньої структури у знаковій формі за допомогою штучних мов, наприклад, мовою математики.

Історичний метод дослідження є важливим знаряддям пізнання суспільних явищ та процесів. Його сутність полягає у вивченні всіх явищ та процесів у динамічному розвитку, становленні та у зв'язку з конкретними етапами історії суспільства.

Наукова новизна одержаних результатів. Подають коротку анотацію нових наукових положень та проєктних рішень, запропонованих

особисто здобувачем. Необхідно показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (вперше одержано, удосконалено, дістало подальшого розвитку). Кожний отриманий науковий чи проєктний результат чітко формулюють, відокремлюючи його основну сутність і зосереджуючи особливу увагу на рівні досягнутої при цьому новизни (без нагромодження дрібних і таких, що затемнюють його сутність, деталей та уточнень), та практичному значенні проєктного рішення.

Практичне значення одержаних результатів. Наводять відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації щодо їхнього використання. Зазначаючи практичну цінність одержаних результатів, необхідно подати інформацію щодо ступеня готовності або масштабів використання. Коротко характеризуються основні прикладні результати роботи (методичні рекомендації з окремих напрямків діяльності суб'єкта дослідження або аспекту предмета дослідження, моделі, доповнення до чинного законодавства та ін.), визначається можлива галузь їхнього впровадження та їхній вплив на проблему, яка при цьому вирішується.

Публікації. Вказується наявність публікацій основних результатів дослідження в статтях у наукових журналах, збірниках наукових праць.

Апробація результатів роботи. Наводиться інформація про наукові та науково-практичні конференції, на яких оприлюднені результати роботи.

Структура та обсяг роботи. Вказати, що кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків (якщо вони є). Зазначити обсяг роботи, кількість таблиць, рисунків, додатків, кількість найменувань використаних джерел.

Наприкінці вступу наводиться фактологічна основа дослідження (загальне інформаційне забезпечення).

3.2.4 Основна частина

В основній частині мають бути розглянуті теоретичні питання та прикладні аспекти досліджуваної проблеми. Кваліфікаційна робота має містити характеристику об'єкта дослідження, обґрунтування обраних для дослідження методів і методик, самі розрахунки (при великому обсязі можна вмістити їх у додатки), аналіз отриманих результатів, пропозиції щодо практичного використання результатів дослідження, рекомендації щодо впровадження пропозицій магістранта у практику управління підприємством або економічним процесом.

Характер і зміст заходів, що пропонуються в кваліфікаційній роботі, мають базуватися на аналітичних оцінках поточного стану та прогнозах майбутніх напрямів розвитку об'єкта дослідження. Для здійснення необхідних техніко-економічних розрахунків, необхідно використовувати апарат економіко-математичних та економіко-статистичних методів, моделі дослідження економічних процесів та явищ.

Основна частина кваліфікаційної роботи зазвичай поділяється на три розділи – теоретико-методологічний, аналітико-проектний та впроваджувальний, хоча, залежно від характеру обраного для дослідження напрямку та специфіки розроблюваної теми, можлива й інша структуризація основної частини.

У першому розділі основної частини викладаються теоретичні та методологічні основи розроблення обраної теми, тобто характеризуються сутність досліджуваної проблеми та ступінь її сучасного розроблення, аналізуються та узагальнюються сучасні концепції, визначаються дискусійні аспекти та невирішені питання щодо проблематики дослідження. Окремий підрозділ тут може бути присвячений аналізу сучасної наукової літератури з питань, що розглядаються. Цей розділ

розробляється на засадах вивчення спеціальної літератури, нормативно-законодавчої документації та офіційної статистичної інформації.

У другому розділі на основі вивчення, обробки та узагальнення аналітичних матеріалів необхідно:

- надати техніко-економічну характеристику бази практики (повне найменування, організаційна структура, склад основних підрозділів і виконання їхніх функцій та ін.);

- відобразити сучасний стан вирішення досліджуваної проблеми на конкретному підприємстві;

- виконати ґрунтовний економічний аналіз господарсько-фінансової діяльності підприємства не менш ніж за п'ять років;

- виявити динаміку відповідних показників, що характеризують стан економіки в цілому, галузі, регіонів, ситуацію на підприємстві з проблем, що розглядаються;

- визначити вплив різних чинників на досліджувані процеси та встановити причини недоліків;

- оцінити можливості підприємства щодо вдосконалення управління відповідними процесами;

- сформулювати висновки щодо можливих заходів, спрямованих на вирішення проблемних питань.

Базовий аналітичний матеріал, проміжні розрахунки та отримані кількісні результати мають бути подані у другому розділі основної частини або у додатках наприкінці розділу у вигляді таблиць та рисунків, графіків, діаграм, статистичних, розрахункових таблиць тощо.

Крім даних обліку та звітності конкретного підприємства, у другому розділі рекомендується використовувати матеріали державної та відомчої статистики, дані спеціальних економічних досліджень, матеріали оперативного обліку і контролю, особистих спостережень, отриманих під час проходження практики.

Необхідно відмітити, що дослідницька складова другого розділу є обов'язковою для всіх кваліфікаційних робіт, але доцільність подання її у вигляді окремого розділу в кожному окремому випадку погоджується здобувачем з науковим керівником, виходячи з особливостей теми роботи. Якщо окремо цей розділ не виділяється, дослідження провадяться в рамках аналітичного або за необхідності проектного розділів роботи.

Дослідницька складова розділу базується на проведенні комплексних досліджень предмета та об'єкта проектування, їхнього стану в різні періоди часу. При цьому важливою умовою є дослідження чинників, що визначають стан предмета проектування. Вони здійснюються за матеріалами, що відображають зміни предмета проектування в динаміці за кілька попередніх років (місяців) та їхній вплив на ефективність функціонування бази дослідження. При дослідженні використовуються методи компаративного (порівняльного) аналізу, моделювання, теорії ймовірності, математичної статистики, методи соціальних досліджень (опитування, анкетування) та ін.

Як результати дослідження можуть виступати емпіричні, графічні та інші залежності, проекти нормативних актів, моделі, схеми та структури, фінансово-економічні рішення, розроблені методики тощо.

Результати дослідження мають бути використані в проектному розділі для обґрунтування конкретних пропозицій та рекомендацій.

Студент магістратури повинен продемонструвати вміння самостійно проводити наукові дослідження, застосовувати сучасні економіко-математичні методи та інші методи наукового пізнання, надавати науково-аналітичну характеристику новим явищам, а також використовувати нові знання для конкретних прикладних фінансово-економічних рішень.

Обов'язковою є власна оцінка автором виявлених тенденцій та обґрунтування висновків і пропозицій, спрямованих на вирішення проблемних питань.

У третьому розділі, який повинен мати теоретико-прикладний характер, розкривається зміст запропонованих заходів, спрямованих на вдосконалення управління та ефективного вирішування досліджуваної проблеми. Рекомендації та пропозиції мають бути докладно обґрунтовані. Їхнє реальне практичне значення доцільно підтвердити здійсненням необхідних техніко-економічних розрахунків та визначенням розміру очікуваного економічного ефекту, що буде отриманий внаслідок впровадження комплексу запропонованих заходів у практику.

У цьому розділі на базі теоретичного узагальнення і аналізу обраної в якості предмету дослідження проблеми обґрунтовуються нові підходи до вирішення цієї проблеми, теоретичні, нормативні, методичні та практичні пропозиції, а також організаційні та фінансово-економічні заходи щодо усунення виявлених недоліків, удосконалення діяльності відповідного підприємства, організації, установи, або його підрозділу. Обов'язковим підрозділом (або його елементом) проєктного розділу є також результати оцінки економічної та соціальної ефективності проєктних пропозицій, обумовлених темою роботи. Загальним для всіх тем є виконання таких вимог:

- матеріал у проєктному розділі розміщується у такий послідовності: встановлення мети та цілей проєктування з посиланням на теоретичний, аналітичний та дослідницький (за умови його відокремлення) розділи; обґрунтування проєктних пропозицій (їхнього змісту, очікуваних результатів тощо);

- характеристика передумов практичного впровадження проєктних пропозицій;

- розрахунок необхідних фінансових, матеріальних та інших ресурсів і економічної ефективності для кожної пропозиції; зведений розрахунок економічної та соціальної ефективності;

- проєктні розрахунки проводяться на альтернативних засадах, тобто окремі рішення, проєктні пропозиції тощо мають розроблятися у декількох варіантах (форма альтернативності залежить від теми проєкту);

- зведені розрахунки економічних і фінансових результатів проєкту оформлюються згідно з вимогами методичних вказівок і обов'язково подаються в ілюстративному матеріалі;

- проєктні пропозиції можуть мати вигляд проєкту інструктивно-методичних матеріалів; економіко-організаційних, економіко-фінансових, соціально-фінансових, інноваційних, фінансово-технологічних та інших заходів, моделей, методики тощо.

Проєктний розділ може бути побудований у двох формах.

1 Розробка однієї певної ідеї, яка за своєю сутністю буде комплексним заходом з вдосконалення різних сфер фінансово-економічної діяльності бази проєктування.

2 Обґрунтування декількох заходів (двох і більше), пов'язаних між собою ідеєю вдосконалення предмета та об'єкта проєктування. У цьому випадку окремий захід націлюється на усунення конкретного недоліку в діяльності підприємства, організації чи установи, а система заходів загалом сприятиме досягненню мети кваліфікаційної роботи.

Вибір форми побудови проєктного розділу визначається темою роботи, результатами аналізу та дослідження, шляхами проєктування тощо.

Обов'язковою умовою якісного виконання проєктного розділу є застосування сучасної комп'ютерної техніки, економіко-математичних методів та моделей, результатів наукових досліджень.

Рекомендації та пропозиції повинні мати наукову мотивацію та впливати з аналізу фактичного матеріалу, тобто з аналітичного розділу.

В основній частині роботи має чітко простежуватися зв'язок третього розділу з першою та другою частинами, тобто рекомендації та

пропозиції повинні мати наукове обґрунтування та впливати з результатів аналізу фактичного матеріалу.

3.2.5 Висновки

У висновках необхідно чітко та послідовно, у тезисній формі, викласти основні узагальнені результати проведених досліджень та визначити, як вирішені завдання та досягнута мета роботи, що були сформульовані у вступі.

Висновки – це завершальний етап роботи, в них автор підводить підсумки проведених теоретичних і практичних досліджень.

У висновках необхідно зробити акцент на якісних та кількісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати вірогідність результатів, виділити головні рекомендації щодо їхнього використання.

Здобувач у логічній послідовності узагальнює результати дослідження, формулює висновки та пропозиції до кожного розділу (підрозділу) кваліфікаційної роботи та в цілому до роботи. Відображаються саме ті висновки та пропозиції, які впливають із проведеного автором дослідження.

За змістом і формою вони мають бути чітко викладені, аргументовані і співвіднесені з уже відомими науково-практичними розробками. У висновках має бути відображена також сукупність результатів і положень, що характеризують її автора як здобувача рівня вищої освіти «другий (магістерський) рівень», його особистий внесок у розроблення теми.

3.2.6 Список використаних джерел

Список використаних джерел – це перелік усіх джерел наукової, методичної, статистичної, довідкової та іншої інформації, на які є

посилання у тексті роботи або які використовувались під час написання кваліфікаційної роботи.

При формуванні «Списку використаних джерел» необхідно врахувати, що на перше місце виносяться Конституція України, Закони України, Укази Президента України, Постанови Верховної Ради України, Постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, нормативно-інструктивні документи, інші джерела інформації подаються в порядку посилань на них у тексті.

Кількість використаних джерел нормативно не врегульована і залежить від ступеня вивченості проблеми і ступеня її нормативного врегулювання. Виходячи з досвіду підготовки кваліфікаційних робіт, рекомендована загальна кількість позицій в переліку використаної літератури має бути не менше ніж 70 джерел.

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи [2]. Приклад оформлення різних видів джерел надано у додатку Ж.

3.2.7 Додатки

Уся інформація, що представлена у текстовій, табличній, графічній формі або у вигляді форм первинної статистичної звітності, проміжні математичні доведення тощо, яка не увійшла до складу основної частини, але яку магістрант вважає за доцільне вмістити у кваліфікаційну роботу, виноситься у додатки.

3.2.8 Ілюстративна частина

Ілюстративна частина (презентаційні матеріали) не є складовою пояснювальної записки і призначена для ілюстрації основних результатів

роботи під час її захисту. Структура і склад матеріалів, що подаються в ілюстративній частині, погоджуються з науковим керівником після завершення роботи над пояснювальною запискою виходячи з теми роботи і структури доповіді здобувача при її захисті. Рекомендована кількість ілюстративних матеріалів – від 10 до 12 сторінок, ілюстративна частина має відображати всі розділи роботи і одержані наукові результати.

3.2.9 Нумерація сторінок

Сторінки пояснювальної записки слід нумерувати арабськими цифрами, включаючи і додатки, додержуючись наскрізної нумерації. Номер сторінки проставляють у правому нижньому куті сторінки без крапки наприкінці. Титульний аркуш включають до загальної нумерації сторінок роботи, але його не нумерують. Номер сторінки проставляють на всіх сторінках пояснювальної записки (включаючи додатки за їхньої наявності), починаючи зі змісту. Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок пояснювальної записки.

4 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота оформлюється згідно з вимогами з нормоконтролю, чинними в УкрДУЗТ і викладеними у [2].

Приклади оформлення таблиць, формул та рисунків надані у додатках Д та Е.

5 КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Безпосередній контроль за виконанням кваліфікаційної роботи відповідно до календарного плану здійснює науковий керівник. Інформація наукових керівників про хід виконання здобувачами робіт заслуховується на засіданнях кафедри не рідше одного разу на семестр. Кафедра має право на підставі попереднього заслуховування та обговорення результатів дослідження (попереднього захисту), або письмової заяви наукового керівника про невиконання здобувачем календарного плану не допустити роботу до захисту.

6 ЗАПОБІГАННЯ ВИПАДКІВ АКАДЕМІЧНОЇ НЕДОБРОЧЕСНОСТІ

З метою виявлення і запобігання (недопущення) випадків академічної недоброчесності та необґрунтовано великої кількості текстових запозичень у кваліфікаційних роботах студентів відповідно до чинного законодавства України сформовано процедуру розгляду та фіксування фактів плагіату, а також формалізації можливих наслідків його вчинення у межах університету. Нормативно-правовою базою є: Закон України «Про вищу освіту»; Закон України «Про авторське право і суміжні права»; Цивільний Кодекс України; Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових і навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти Українського державного університету залізничного транспорту.

З метою контролю самостійного виконання робіт використовується комп'ютерна програма, яка дає змогу виявити ступінь запозичень в роботі.

Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності у кваліфікаційних роботах:

1 Виявлення та встановлення фактів наявності текстових збігів у роботі здійснюється відповідальною особою на кафедрі.

2 Відповідальна особа протягом трьох робочих днів здійснює перевірку кваліфікаційних робіт на наявність ознак академічного плагіату з використанням сервісів перевірки на наявність текстових збігів (спеціалізованих та/або таких, що є загальнодоступними в мережі Інтернет).

3 З урахуванням інформації, отриманої від сервісів перевірки на наявність текстових збігів (спеціалізованих та/або таких, що є загальнодоступними в мережі Інтернет) відповідальна особа формує акт перевірки роботи, який має містити відомості про запозичення, отримані з відповідного сервісу та висновок про наявність або відсутність ознак академічного плагіату.

4 За вимогою здобувача відповідальна особа надає йому другий примірник акту; якщо за результатами перевірки було виявлено ознаки академічного плагіату, відповідальна особа оформлює акт, у двох примірниках, один з яких надає здобувачеві та пропонує йому усунути недоліки та пройти повторну перевірку, якщо це можливо здійснити не пізніше дати засідання кафедри, на якому буде розглядатися питання щодо допуску до захисту кваліфікаційної роботи; за результатами повторної перевірки відповідальна особа оформлює акт, один з яких надає здобувачеві, а інший примірник передає на кафедру.

5 До початку роботи екзаменаційної комісії, на засіданні кафедри, ухвалюється рішення щодо допуску кожного здобувача вищої освіти до захисту, враховуючи, у тому числі, результати перевірки (повторної перевірки) кваліфікаційної роботи на наявність ознак академічного

плагіату, зміст декларації про самостійність виконання роботи, зміст рецензії та відгуку наукового керівника.

6 Якщо здобувача вищої освіти не було допущено до захисту, то відповідне рішення кафедра надає до деканату та здобувачеві.

7 ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ

Закінчена кваліфікаційна робота, підписана здобувачем і консультантом подається науковому керівникові в термін, не пізніше ніж за два тижні до призначеної дати захисту. Науковий керівник оцінює роботу своїм підписом як ознакою допуску до захисту, а також готує відзив на неї.

Після вивчення та у випадку схвалення роботи науковий керівник разом із своїм письмовим відзивом повертає роботу здобувачу для її подальшого затвердження завідувачем кафедри.

У разі відповідності поданої роботи встановленим вимогам завідувач кафедри вирішує питання про допуск роботи до захисту і робить відповідний запис на титульному аркуші роботи. У разі невідповідності вищевказаним вимогам роботу не допускають до захисту.

При недодержанні магістрантом календарного графіка виконання роботи або у випадку низької якості її розділів, завідувач кафедри, за поданням наукового керівника, звертається в деканат з пропозицією про відрахування студента з магістратури.

За правильність розрахунків та зроблених на їхній основі висновків відповідає здобувач – автор роботи.

Допущена до захисту робота направляється на рецензію.

Рецензент характеризує відповідність змісту роботи обраній темі, ступінь повноти її розкриття, наукову новизну, практичне значення

пропозицій, що вона містить. Негативна рецензія не є підставою для відхилення роботи від її захисту.

Чернетка кваліфікаційної роботи та її електронна версія здаються на кафедру.

Перед захистом здобувач зобов'язаний ознайомитися з відзивом, рецензіями, проаналізувати їх та підготувати відповіді на зауваження.

8 ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Атестація здійснюється екзаменаційною комісією і проводиться у формі оприлюдненого захисту кваліфікаційної роботи. Екзаменаційній комісії обов'язково подаються матеріали, що характеризують наукову (творчу) і практичну цінність виконаної кваліфікаційної роботи – друковані статті (здобувач повинен мати, як правило, 1 друковану працю), методичні розробки тощо.

Захист кваліфікаційної роботи. До захисту магістрант готує доповідь та ілюстрований матеріал у вигляді таблиць та рисунків, які демонструють результати дослідження, основні висновки, узагальнення та пропозиції, що містяться у кваліфікаційній роботі. Кількість та зміст ілюстрованих матеріалів магістрант визначає разом з науковим керівником. Рекомендована кількість ілюстративних матеріалів – 10-12 аркушів.

Захист кваліфікаційної роботи починається з доповіді її автора. Рекомендована тривалість доповіді – не більше 10 хвилин. У доповіді треба розкрити такі ключові моменти: актуальність теми; предмет, об'єкт, мета і завдання кваліфікаційної роботи; інформаційна база дослідження; зміст запропонованих заходів та обґрунтування їхньої ефективності (на викладення матеріалу до цього пункту рекомендується відвести 2/3 часу усієї доповіді).

Члени екзаменаційної комісії, що присутні на захисті, ставлять випускникові запитання з метою визначення рівня його професійної підготовки та управлінської ерудиції в цілому.

Оцінювання результатів захисту кваліфікаційних робіт здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в університеті системою контролю знань за національною шкалою та 100-бальною шкалою ЄКТС (таблиця 1).

Таблиця 1 – Орієнтовні критерії оцінювання кваліфікаційної роботи

Критерії оцінювання	Оцінка
Вагомість отриманих наукових результатів: <ul style="list-style-type: none"> - точність та коректність формулювань наукових положень і висновків; - наукова новизна та практична значущість; - актуальність обраної теми наукового дослідження; - чіткість постановки мети та завдань кваліфікаційної роботи та повнота їхньої реалізації; - адекватність обраних методів наукового дослідження; - обсяг отриманих експериментальних даних і глибина їхньої інтерпретації; - дотримання наукового стилю викладу інформації 	До 50-ти балів
Якість оформлення кваліфікаційної роботи відповідно до встановлених вимог	До 10-ти балів
Представлення результатів кваліфікаційної роботи на офіційному захисті (якість доповіді та мультимедійної презентації, відповіді на запитання)	До 30-ти балів
Оприлюднення результатів кваліфікаційної роботи: <ul style="list-style-type: none"> - участь у наукових конференціях, конкурсах студентських наукових робіт; - наявність наукової публікації за результатами кваліфікаційної роботи (в друкованому чи електронному виданні); - впровадження результатів наукової роботи в практику, наявність актів впровадження 	До 10-ти балів
Загальна максимальна оцінка	До 100 балів

Загальний захист кваліфікаційної роботи не повинен перевищувати 30 хвилин.

Кваліфікаційну роботу оцінюють на закритому засіданні екзаменаційної комісії. При оцінюванні роботи членами екзаменаційної

комісії враховується глибина опрацювання і розкриття теми, ступінь використання джерел, уміння аналізувати зібраний матеріал, грамотність і стиль викладу, якість технічного оформлення роботи, якість доповіді здобувача і відповідей на запитання та критичні зауваження. При визначенні оцінки кваліфікаційної роботи береться до уваги рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки студента.

Під час захисту ведеться протокол засідання екзаменаційної комісії. Окремо зазначається думка членів екзаменаційної комісії про практичну цінність і рекомендації щодо пропозицій автора. Після обговорення підсумків захисту на закритому засіданні екзаменаційної комісії виносяться її рішення. У випадку незгоди членів екзаменаційної комісії, думка голови є вирішальною. Рішення комісії щодо захисту робіт оголошується її головою в той же день. Повторний захист роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Магістранти, які не подали до розглядання кваліфікаційну роботу в строк, передбачений регламентом, або подали, але не отримали допуск до захисту, а також ті, хто одержав під час захисту незадовільні оцінки, отримують академічну довідку про навчання в ЗВО.

Перелік основних тем кваліфікаційних робіт другого (магістерського) рівня здобуття освіти за спеціальністю 051 «Економіка» наведено в додатку А.

9 ПОРЯДОК ЗБЕРІГАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Оформлені належним чином захищені кваліфікаційні роботи передаються до фондів наукової бібліотеки університету, про що складається відповідний акт, який зберігається на кафедрі.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

1 Податковий кодекс України URL:
https://ips.ligazakon.net/document/T10_2755?an=21397&ed=2020_08_01.

2 Господарський Кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV (ГК) [офіц. текст станом на 02.08.2017 р. зі змінами та допов.]. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

3 Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII [офіц. текст станом на 19 лют. 2004 р.]. Київ: Парламентське видавництво, 2005. 64 с.

4 Про залізничний транспорт: Закон України № 273/96-ВР [офіц. текст станом на 04.11.2018 р.]. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80>.

5 Про захист прав споживачів: Закон України [офіц. текст станом на 19.11.2022 р.]. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>.

6 Про інноваційну діяльність: Закон України від 04. 07. 2002 р. № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

7 Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 р. № 430-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2018-%D1%80>.

8 Про утворення публічного акціонерного товариства «Українська залізниця»: постанова Кабінету Міністрів України від 25 червня 2014 р. № 200. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/200-2014-%D0%BF#Text>.

9 Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV [офіц. текст станом на 10.10.22 р.]. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

10 Дикань В. Л., Воловельська І. В., Каличева Н. Є. Економіка підприємства: конспект лекцій. Ч. 4. Харків : УкрДУЗТ, 2022. 50 с.

11 Дикань В. Л., Воловельська І. В., Каличева Н. Є. Економіка підприємства: конспект лекцій. Ч. 1. Харків : УкрДУЗТ, 2021. 55 с.

12 Дикань В. Л., Воловельська І. В., Каличева Н. Є. Економіка підприємства: конспект лекцій. Ч. 2. Харків : УкрДУЗТ, 2021. 45 с.

13 Дикань В. Л., Воловельська І. В., Каличева Н. Є. Економіка підприємства : конспект лекцій. Ч. 3. Харків : УкрДУЗТ, 2021. 49 с.

14 Економічна діагностика: підручник / В. Л. Дикань, І. В. Токмакова, В. О. Овчиннікова, М. В. Корінь, А. В. Толстова. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 285 с.

15 Економіка і організація інноваційної діяльності на залізничному транспорті: навч. посіб. / В. Л. Дикань, О. Г. Кірдіна, І. Л. Назаренко, Ю. М. Уткіна. Харків : УкрДАЗТ, 2014. 225 с.

16 Економіка і організація локомотивного господарства: підручник / В. Л. Дикань, Ю. Є. Калабухін, В. О. Зубенко, І. В. Токмакова, Т. М. Юсупова. Харків: УкрДАЗТ, 2011. 410 с.

17 Дикань В. Л., Єлагін Ю. В., Сухорукова Т. Г. Економіка праці на підприємствах залізничного транспорту: підручник. Харків : УкрДАЗТ, 2012. 275 с.

18 Дикань В. Л., Воловельська І. В., Маковоз О. В. Економічна безпека підприємства: навч. посіб. Харків : УкрДАЗТ, 2011. 243 с.

19 Дикань В. Л., Козинець А. С., Чупир Т. Я. Економічний аналіз ефективності діяльності залізниці: навч. посіб. Харків : УкрДАЗТ, 2004. 161 с.

20 Дикань В. Л., Зубенко В. О. Забезпечення ефективності інноваційної діяльності підприємств залізничного транспорту : монографія. Харків : УкрДАЗТ, 2008. 194 с.

21 Забезпечення конкурентоспроможності підприємств: підручник / В. Л. Дикань, Ю. Т. Боровик, О. М. Полякова, Ю. М. Уткіна. Харків: УкрДАЗТ, 2012. 415 с.

22 Дикань В. Л., Назаренко І. Л. Комплексна методика визначення рівня економічної безпеки, оцінки ризиків та ймовірності банкрутства підприємства: монографія. Харків : УкрДАЗТ, 2011. 142 с.

23 Дикань В. Л., Маслова В.О. Організація виробництва : навч. посіб. Харків: УкрДАЗТ, 2013. 422 с.

24 Основи бізнесу: підручник / В. Л. Дикань, В. О. Овчиннікова, І. В. Токмакова, М. В. Корінь, А. В. Толстова. Харків : УкрДУЗТ, 2018. 290 с.

25 Стратегічне управління: навч. посіб. / В. Л. Дикань, В. О. Зубенко, О. В. Маковоз, І. В. Токмакова, О. В. Шраменко. Харків: УкрДАЗТ, 2012. 331 с.

26 Дикань В. Л., Компанієць В. В., Назаренко І. Л. Техніко-економічний аналіз діяльності підприємств залізничного транспорту: підручник. Харків: УкрДАЗТ, 2013. 504 с.

27 Технологія машинобудівних підприємств: підручник / В. Л. Дикань, Ю. Є. Калабухін, Н. Є. Каличева, В. О. Маслова. Харків: УкрДУЗТ, 2020. 386 с.

28 Товарознавство та комерційна діяльність: підручник / В. Л. Дикань та ін.; за ред. В. Л. Диканя. Харків: УкрДУЗТ, 2018. 362 с.

29 Каличева Н. Є. Забезпечення конкурентоспроможності підприємств залізничного транспорту (методологічні аспекти): монографія. Харків: УкрДУЗТ, 2019. 391 с.

30 Корінь М. В. Розвиток інфраструктури залізничного транспорту в умовах транскордонного співробітництва: монографія. Харків: УкрДУЗТ, 2019. 401 с.

31 Обруч Г. В. Теоретико-методологічні аспекти забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах цифровізації: дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.04. Український державний університет залізничного транспорту. Харків, 2022. 548 с.

32 Овчиннікова В. О. Стратегічне управління розвитком залізничного транспорту України: монографія. Харків: УкрДУЗТ, 2017. 427 с.

33 Овчиннікова В. О. Теоретико-методологічні аспекти стратегічного управління розвитком залізничного транспорту України: дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.03. Український державний університет залізничного транспорту. Харків, 2018. 517 с.

34 Управління бізнесом: підручник / С. В. Панченко, В. Л. Дикань, І. В. Воловельська, В. О. Маслоva. Харків : УкрДУЗТ, 2017. 315 с.

35 Підприємництво. Теоретичні основи організації підприємницької діяльності: підручник / С. В. Панченко, В. Л. Дикань, О. В. Шраменко та ін. Харків : УкрДУЗТ, 2018. Ч. 1. 241 с.

36 Підприємництво. Реалізація підприємницької діяльності у сучасних ринкових умовах: підручник / С. В. Панченко, В. Л. Дикань, О. В. Шраменко та ін. Харків : УкрДУЗТ, 2018. Ч. 2. 228 с.

37 Токмакова І. В. Забезпечення гармонійного розвитку залізничного транспорту України: монографія. Харків : УкрДУЗТ, 2015. 403 с.

38 Студентська навчальна звітність. Текстова частина (пояснювальна записка). Загальні вимоги до побудови, викладення та оформлення: метод. посіб. з додержання вимог нормоконтролю у студент. навч. звітності / Козар Л. М. та ін.; за заг. ред. Л. М. Козара. Харків : УкрДУЗТ, 2018. 54 с.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1 Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти: затв. наказом ректора УкрДУЗТ. Харків : УкрДУЗТ, 2018. 13 с. URL: https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/poloz_zap_plagiat.pdf.

2 Студентська навчальна звітність. Текстова частина (пояснювальна записка). Загальні вимоги до побудови, викладення та оформлення: метод. посіб. з додержання вимог нормоконтролю у студент. навч. звітності / Козар Л. М. та ін.; за заг. ред. Л. М. Козара. Харків : УкрДУЗТ, 2018. 54 с.

3 Стандарт вищої освіти України другий (магістерський) рівень, галузь знань 05 – Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 051 – Економіка : затв. і введено в дію наказом М-ва освіти і науки України від 04.03.2020. № 382. 16 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/03/051-ekonomika-M.pdf>.

4 Стандарти з інформації, бібліотечної і видавничої справи. URL : <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/about/dstu.htm>.

5 Положення про організацію освітнього процесу в Українському державному університеті залізничного транспорту: затв. наказом ректора УкрДУЗТ. Харків : УкрДУЗТ, 2021. 42 с. URL: https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/polozhennja-pro-oor-2021-mdi-09_02_2021.pdf.

6 Положення про кваліфікаційну (випускню) роботу студента Українського державного університету залізничного транспорту: затв. наказом ректора УкрДУЗТ. Харків : УкрДУЗТ, 2019. 8 с. URL: https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/pol_pro_kval_rob.pdf.

7 Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII (зі змінами). URL: https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/poloz_zdob_osvit.pdf.

8 Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.

9 Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу
екзаменаційної комісії Українського державного університету
залізничного транспорту: затв. наказом ректора УкрДУЗТ. Харків :
УкрДУЗТ, 2019. 9 с. URL: [https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/
2020/05/poloz_zdob_osvit.pdf](https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/poloz_zdob_osvit.pdf).

ДОДАТОК А

Тематика кваліфікаційних робіт

- 1 Забезпечення конкурентоспроможності продукції підприємства.
- 2 Управління конкурентоздатністю підприємства.
- 3 Підвищення конкурентоспроможності підприємства на основі оптимізації витрат.
- 4 Резерви підвищення ефективності використання основних фондів підприємства.
- 5 Управління інвестиціями підприємства.
- 6 Управління ресурсним потенціалом підприємства.
- 7 Розроблення стратегії цифрової трансформації підприємства.
- 8 Обґрунтування вибору об'єкту інвестування на основі моніторингу інвестиційного ринку.
- 9 Управління інноваціями (інноваційним розвитком) підприємства.
- 10 Оцінка інноваційного потенціалу підприємства та обґрунтування шляхів його розвитку.
- 11 Управління мотиваційними процесами на підприємстві.
- 12 Дослідження перспектив впровадження системи стратегічного управління на підприємстві (на прикладі підприємств залізничного транспорту, промисловості, будівництва).
- 13 Розроблення системи антикризового управління підприємством.
- 14 Дослідження проблем та перспектив забезпечення ефективного управління підприємством.
- 15 Моральні засади управління підприємством в умовах трансформації економічного середовища.
- 16 Удосконалення системи управління підприємством з урахуванням соціально-психологічних та етичних особливостей суспільства.
- 17 Удосконалення системи управління персоналом підприємства.

- 18 Управління трудовим потенціалом підприємства.
- 19 Дослідження закономірностей розвитку соціально-трудоких відносин та можливості їхнього регулювання на мікрорівні.
- 20 Забезпечення кадрової безпеки підприємства.
- 21 Формування системи забезпечення економічної безпеки підприємства.
- 22 Оцінювання рівня економічної безпеки, оцінки ризиків та вірогідності банкрутства підприємства.
- 23 Визначення рівня економічної безпеки і оцінка ризиків функціонування підприємства.
- 24 Удосконалення методики виявлення та усунення витрат робочого часу.
- 25 Аналіз впливу елементів робочого часу на ефективність функціонування підприємств виробництва.
- 26 Філософія управління персоналом підприємства: класичний та сучасний підходи.
- 27 Комплексний аналіз та управління витратами підприємства.
- 28 Вибір політики управління обіговими засобами підприємства.
- 29 Удосконалення управління результатами діяльності підприємства.
- 30 Ефективність управління результатами діяльності підприємства залізничного транспорту.
- 31 Управління виробничо-фінансовою діяльністю організації транспортного будівництва.
- 32 Економічна оцінка інвестицій у розвиток рухомого складу залізничного транспорту.
- 33 Комплексний порівняльний аналіз діяльності залізниць.
- 34 Оцінка перспектив застосування нормативного управління на підприємствах залізничного транспорту.

35 Моделювання схеми інвестування розвитку транспортних коридорів та обґрунтування їхньої діяльності.

36 Обґрунтування оптимальної стратегії розвитку підприємств (на прикладі підприємств залізничного транспорту, промисловості, будівництва).

37 Дослідження доцільності та перспектив акціонування залізниць України.

38 Дослідження моделей реорганізації залізничного транспорту.

39 Оптимізація складу витрат підприємства.

40 Розроблення системи моніторингу поточних витрат на підприємстві.

41 Удосконалення системи оперативного контролю поточних витрат підприємства.

42 Визначення напрямків підвищення ефективності цінової стратегії підприємства.

43 Розроблення ефективної цінової політики та цінових стратегій підприємства.

44 Розроблення системи моніторингу доходів підприємства.

45 Розроблення автоматизованих інтелектуальних систем управління доходами підприємства.

46 Обґрунтування проєкту використання резервів зростання продуктивності праці.

47 Ефективність підприємницької діяльності фірми та обґрунтування стратегії її підвищення.

48 Обґрунтування проєкту інвестиційного забезпечення діяльності підприємства.

49 Обґрунтування стратегії підвищення рентабельності діяльності підприємства.

50 Формування диференційованої системи оплати праці на підприємстві.

51 Трудовий потенціал підприємства та напрямки підвищення ефективності його використання.

52 Реінжиніринг бізнес-процесів як основа цифрової трансформації бізнесу.

53 Стратегія діяльності підприємств малого бізнесу та її ефективність.

54 Управління збутовою діяльністю підприємства.

55 Організаційно-економічне забезпечення сталого розвитку підприємства.

ДОДАТОК Б

Приклад оформлення титульного аркуша кваліфікаційної роботи

Український державний університет залізничного транспорту

Кафедра економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом

УДОСКОНАЛЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ СКЛАДСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА ПІДПРИЄМСТВА ЗА РАХУНОК СУЧАСНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ

Пояснювальна записка і розрахунки
до кваліфікаційної роботи

МРЕ.279.02.06 ПЗ

01 – денна форма
02 – заочна форма

Три останні цифри
залікової книжки
студента

Розробила: студентка 2 курсу, групи 213-ЕП-3 21
спеціальності 051 «Економіка»
(роботу виконано самостійно, відповідно до
принципів академічної доброчесності)

_____ Катерина ТУШКІНА
(підпис)

Керівник: професор, д-р екон. наук
Наталія КАЛИЧЕВА

Рецензент: доцент, канд. екон. наук
Олена ПОЛЯКОВА

2022

Рисунок Б.1 – Титульний аркуш кваліфікаційної роботи

ДОДАТОК В

Приклад завдання на кваліфікаційну роботу

Український державний університет залізничного транспорту

Факультет економічний

Кафедра економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом

Рівень вищої освіти: магістр

Спеціальність: 051 «Економіка»

Освітня програма: «Економіка підприємства»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри,
професор, д-р екон. наук

_____ Володимир ДІКАНЬ

« _____ » _____ 2022 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Мар'єнко Людмилі Василівні

1 Тема «Стратегічний контроль в системі антикризового управління пасажирською залізничною компанією»

керівник Овчиннікова Вікторія Олексіївна, д-р екон. наук, професор

затверджені розпорядженням по економічному факультету

від « 03 » жовтня 2022 року № 61/22з

2 Строк подання студентом закінченої роботи «07» грудня 2022 року

3 Вихідні дані: Статистичні дані про діяльність пасажирської залізничної компанії

Фінансова звітність пасажирської залізничної компанії

Науково-методична література

Періодичні видання

4 Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):

1 Теоретичні основи стратегічного контролю як системного компоненту антикризового управління пасажирською залізничною компанією

2 Стратегічна діагностика діяльності пасажирської залізничної компанії

3 Удосконалення положень стратегічного контролю в системі антикризового управління пасажирською залізничною компанією

2

Рисунок В.1 – Завдання на кваліфікаційну роботу

- 5 Перелік графічного матеріалу
- 1 Погляди науковців на визначення змісту поняття «антикризове управління»
- 2 Узагальнена систематизація підходів до класифікації видів антикризового управління
- 3 Концептуальні положення стратегічного контролю та відмінності антикризової стратегії підприємства
- 4 Динаміка перевезення пасажирів залізничним транспортом за 2015 - 2019 р.
- 5 Розподіл пасажирообігу за видами транспорту протягом 2015-2019 рр.
- 6 Пасажирообіг залізничним транспортом у країнах Європи
- 7 Структура пасажирообігу АТ «Укрзалізниця» за видами сполучення
- 8 Динаміка пасажирообігу АТ «Укрзалізниця» у приміському сполученні
- 9 Інвентарний парк вагонів філії «Пасажирська компанія» АТ «Укрзалізниця»
- 10 Динаміка доходів та фінансових результатів від пасажирських перевезень
- 11 Проблеми пасажирської залізничної компанії АТ «Укрзалізниця»
- 12 SWOT-аналіз діяльності пасажирської залізничної компанії на вітчизняному транспортному ринку
- 13 SWOT-аналіз діяльності пасажирської залізничної компанії на міжнародному транспортному ринку
- 14 Стратегічний контроль в системі антикризового управління пасажирською залізничною компанією
- 15 Стратегічний контроль під час формування та реалізації антикризової стратегії

6 Консультанти окремих розділів

Розділ	Прізвище, ініціали, посада та науковий ступінь консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7 Дата видачі завдання «12» вересня 2022 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Назва етапів	Строк виконання етапів	Примітка
1 Теоретичні основи стратегічного контролю як системного компоненту антикризового управління пасажирською залізничною компанією	30.09.2022	викон.
2 Стратегічна діагностика діяльності пасажирської залізничної компанії	17.10.2022	викон.
3 Удосконалення положень стратегічного контролю в системі антикризового управління пасажирською залізничною компанією	07.11.2022	викон.
Висновки	26.11.2022	викон.
Графічна частина	06.12.2022	викон.

Студентка _____ Людмила МАР'ЄНКО

Керівник _____ Вікторія ОВЧИННІКОВА

ДОДАТОК Г

Приклад оформлення змісту кваліфікаційної роботи

Зміст	
Вступ	6
1 Теоретичні основи організації мультимодального логістичного центру в Україні	10
1.1 Економічна сутність логістики: поняття, цілі та завдання	10
1.2 Особливості організації економічного забезпечення транспортно-логістичної системи	18
1.3 Методологічні засади функціонування мультимодального логістичного центру	22
1.4 Особливості створення спільних підприємств за участю різних видів транспорту у вузлах	27
Висновки до розділу 1	38
2 Техніко-економічний аналіз діяльності виробничого підрозділу залізничного транспорту	40
2.1 Характеристика станції Одеса-Застава I	40
2.2 Аналіз основних кількісних та якісних показників роботи станції	45
2.3 Аналіз основних виробничих фондів	48
2.4 Аналіз показників з праці	51
2.5 Аналіз фінансових результатів діяльності станції Одеса-Застава I	57
Висновки до розділу 2	59
3 Організація роботи транспортного вузла на базі мультимодального логістичного центру в регіоні	61
3.1 Ризики та очікувані вигоди від створення в регіоні опорної мережі мультимодальних логістичних центрів	61

<i>МРЕ. 263. 02 .06 ПЗ</i>													
<i>Змк.</i>	<i>Арк.</i>	<i>№ докум.</i>	<i>Підпис</i>										
<i>Розроб.</i>		<i>Кубицький</i>		Управління розвитком підприємств залізничного транспорту шляхом формування мультимодального логістичного центру									
<i>Перевір.</i>		<i>Дикав</i>											
<i>Рецензент</i>													
<i>Н. Контр.</i>		<i>Назаренко</i>	<i>13.12.22</i>										
<i>Застяверд.</i>		<i>Дикав</i>											
				<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20%;"><i>Літ.</i></td> <td style="width: 20%;"><i>Арк.</i></td> <td style="width: 60%;"><i>Аркушів</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">109</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;"><i>УкрДУЗТ</i></td> </tr> </table>	<i>Літ.</i>	<i>Арк.</i>	<i>Аркушів</i>		4	109	<i>УкрДУЗТ</i>		
<i>Літ.</i>	<i>Арк.</i>	<i>Аркушів</i>											
	4	109											
<i>УкрДУЗТ</i>													

Рисунок Г.1 – Зміст кваліфікаційної роботи

3.2 Розробка пропозицій щодо створення мультимодального логістичного центру в регіоні	65
3.3 Соціально-економічні ефекти розвитку системи МЛЦ в Україні	76
3.4 Оцінка ефективності створення мультимодального логістичного центру в регіоні	86
Висновки до розділу 3	94
Висновки	96
Список використаних джерел	101

					<i>МРЕ. 263. 02 .06 ПЗ</i>	Арк.
<i>Змн.</i>	Арк.	<i>№ докум.</i>	Підпис	Дат		5

Рисунок Г.1, аркуш 2

ДОДАТОК Д

Приклад оформлення формули та рисунку

Динаміка фінансових показників діяльності підприємства за 2017-2021 рр. подана на рисунку 2.8.

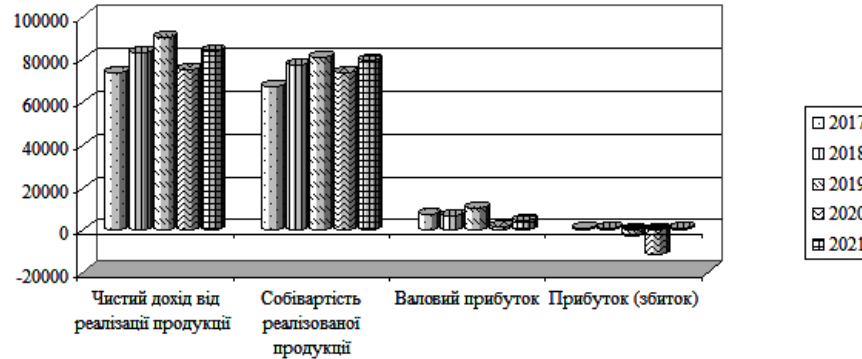

Рисунок 2.8 – Динаміка фінансових показників діяльності підприємства за 2017-2021 рр., млн. грн

Аналізуючи фінансовий стан підприємства, зокрема платоспроможність та ліквідність, насамперед, використовують такі спеціальні показники як коефіцієнти маневреності власного капіталу, фінансування, платоспроможності (автономії), забезпеченості власними оборотними засобами, покриття, швидкої та абсолютної ліквідності.

Зокрема коефіцієнт маневреності власного капіталу відображає частку власного капіталу, що використовується для фінансування поточної діяльності, і розраховується як відношення власних оборотних активів до власного капіталу.

$$K_{манев}^{ек} = \frac{\sum BOK}{\sum BK}, \quad (2.4)$$

де $\sum BOK$ – сума власних оборотних коштів підприємства, млн. грн;

$\sum BK$ – власний капітал підприємства, млн. грн.

Рисунок Д.1 – Приклад оформлення формули та рисунку

ДОДАТОК Е

Приклад оформлення таблиці з переносом на другий аркуш

Таблиця Е.1 – Обсягові показники роботи депо

Показники	2011 р.	2012 р.	2013 р.	2014 р.	2015 р.		Виконання плану		Відхилення 2015/2011 рр.	
					План	Факт	Абс.	%	Абс.	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Обсяг перевезень, млн. ткм бр., у т.ч.:	1559,3	1705,6	1254,8	978,8	814	625,4	-188,6	76,8	-933,9	40,1
<i>Теплотяга</i>	1515,4	1621,3	1133,8	829,8	675	490,4	-184,6	72,7	-1025	32,4
- пасажирський	198,4	92,9	101	99	86	81	-5	94,2	-117,4	40,8
- вантажний рух	1209,4	1390,1	916,1	568,3	547	246	-301	44,9	-963,4	20,3
- господарський	107,6	138,3	116,3	162,5	42	163,4	+121,4	у 3,9 р.	+55,8	151,9
<i>Дизельна тяга</i>	43,9	84,3	121	149	139	135	-4	97,1	+91,1	30,8
- пасажирський	35,6	75,3	105	118	114	113	-1	99,1	+77,4	у 3,2 р.
- господарський	8,3	9,5	16,4	30,6	25	22	-3	88,0	+13,7	у 2,7 р.
Лінійний пробіг у межах дільниць обслуговування локомотивів, тис. км	2202,9	2258	1871	1871	1901	1749	-152	92,0	-4539	79,4 р.

Продовження таблиці Е.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Лінійний пробіг у межах дільниць обслуговування локомотивних бригад, тис. км:	2054,1	1968,0	1439	1486	1495	1372	-123	91,8	-682,1	66,8
- пасажирський	716,6	426,0	473	480	486	433	-53	89,1	-283,6	60,4
- вантажний рух	715,6	791	275	196	190	108	-82	56,8	-607,6	15,1
- господарський	401,4	494	492	581	590	602	+12	102,0	+200,6	150,0
- маневровий рух	220,5	257	235	229	229	229	-	100	+8,5	103,9
Пробіг у голові поїздів, тис. км:	1262,8	1217	1054	1054	1026	941	-85	91,7	-321,8	74,5
- пасажирський	518,2	387	401	405	370	351	-19	94,9	-167,2	67,7
- вантажний рух	350,1	420	266	179	170	100	-70	58,8	-250,1	28,6
- господарський	394,5	410	387	470	486	490	+4	100,8	+95,5	12,4
Допоміжний пробіг, тис. км:	940,1	1041	859	817	469	808	+339	172,3	-132,1	85,9
- одиночний	265	359	337	339	235	362	+127	154,0	+97	136,6
- подвійна тяга	26,5	39	21	8	3	2	-1	66,7	-24,5	7,5
- гарячий резерв	349,3	356	277	265	105	263	+158	у 2,5	-86,3	75,2
- маневрування	260,4	247	104	185	114	174	+60	152,6	-86,4	66,8
- підштовхування	38,9	40	30	20	12	7	-5	58,3	-31,9	18,0
Локомотиво-години непоїзного парку, тис.	106,4	109,8	96,2	93,3	94,0	91,8	-2,2	97,7	-14,6	86,3

ДОДАТОК Ж
Оформлення бібліографічного запису
в списку використаних джерел

Таблиця Ж.1 – Приклади оформлення бібліографічного запису [38]

Вид джерела	Приклад оформлення
Нормативно-правовий акт	<p>1 Конституція України : Закон від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР за станом на 2 черв. 2016 р. / Верховна Рада України. Київ : Парлам. вид-во, 2017. 112 с.</p> <p>2 Господарський кодекс України за станом на 2 січ. 2016 р. / Верховна Рада України. Харків : Одіссей, 2016. 240 с.</p> <p>3 Про вищу освіту : Закон України за станом на 21 берез. 2016 р. / Верховна Рада України. Київ, 2016. 100 с.</p> <p>4 Про Концепцію ціноутворення у сфері житлово-комунальних послуг : Указ Президента України від 28 груд. 2007 р. № 1324/2007 // Урядовий кур'єр. 2008. 9 січ.</p> <p>5 Про оголошення конкурсу на зайняття вакантних посад голів районних державних адміністрацій : Розпорядження Президента України від 1 верес. 2017 р. № 165/2017-рп // Офіц. вісн. України. 2017. № 72. С. 17. Ст. 2199.</p> <p>6 Про висновки та пропозиції до проекту Закону України про Державний бюджет України на 2017 рік : Постанова Верховної Ради України від 20 жовт. 2016 р. № 1706-VIII // Відом. Верховної Ради України. 2016. № 47. С. 48. Ст. 805.</p>
Книга від одного до трьох авторів	<p>8 Русаловський А. В. Правові та організаційні питання охорони праці : навч. посіб. 4-те вид., допов. і перероб. Київ : Університет «Україна», 2009. С 19.</p> <p><i>Примітка</i> – Згідно з пунктом 4.4. ДСТУ 8302:2015 у складі відомостей про фізичну характеристику документа можна зазначати або його загальний обсяг (наприклад: 285 с.), або номер сторінки, на якій подано об'єкт посилання (наприклад: С. 19).</p>

Продовження таблиці Ж.1

Вид джерела	Приклад оформлення
Книга від одного до трьох авторів	<p>9 Трофімова Т. І. Курс фізики : навч. посіб. для техн. спец. 7-е вид., К. : Вища школа, 2003. 542 с.</p> <p>10 Перестюк М. О., Маринець В. В. Теорія рівнянь математичної фізики : підруч. Київ : Либідь, 2006. 423 с.</p> <p>11 Романович Є. В., Коновалов Є. В., Бабенко А. О. Проектування прирейкових складів короткотермінового зберігання : навч. посіб. / Укр. держ. акад. залізнич. трансп. 2-ге вид., випр. та допов. Харків, 2008. 142 с.</p> <p>12 Erdmann K., Schafer W., Mundhenke E. Regierungsorganisation und Verwaltung-saufbau. Heidelberg : D.v. Decker's Verl., 1996. 114 p.</p>
Книга чотирьох авторів	<p>14 Економіка і організація інноваційної діяльності на залізничному транспорті: навч. посібник / В.Л. Дикань, О.Г. Кірдіна, І.Л. Назаренко, Ю.М. Уткіна. Харків : УкрДАЗТ, 2014. 225 с.</p> <p>Альтернативний варіант:</p> <p>14 Дикань В.Л., Кірдіна О.Г., Назаренко І.Л., Уткіна Ю.М. Економіка і організація інноваційної діяльності на залізничному транспорті: навч. посібник. Харків: УкрДАЗТ, 2014. 225 с.</p> <p><i>Примітка</i> – Згідно з пунктом 4.4. ДСТУ 8302:2015 за потреби у заголовку бібліографічного запису позатекстового посилання можна зазначати більше ніж три імені авторів.</p>
Книга п'яти і більше авторів	<p>17 Удосконалення організаційно-управлінської роботи на підприємствах залізничного транспорту : навч. посіб. / Г.Ф. Арбузов та ін. ; за заг. ред. М. І. Данька. Харків : УкрДАЗТ, 2007. 178 с.</p>
Перекладне видання	<p>19 Адорно Т. Теорія естетики / пер. з німец. П. Тарашука. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. 518 с.</p>
Багатотомне видання	<p>23 Лепкий Б. Твори: у 2 т. / вступ. ст. і упоряд. Ф. П. Погребенника. Київ : Наук. думка, 1997.</p> <p>25 Енциклопедія історії України : у 10 т / ред. рада : В. М. Литвин (голова) та ін. ; НАН історії України, Ін-т історії України. Київ : Наук. думка, 2005.</p> <p>26 Сковорода Г. Повне зібрання творів : у 2 т. / ред-кол. : В. І. Шинкарук та ін. Київ : Наук. думка, 1973.</p>

Продовження таблиці Ж.1

Вид джерела	Приклад оформлення
Окремий том багатотомного видання	28 Етимологічний словник української мови : в 7 т. Т. 4: Н-П / редкол. О. С. Мельничук, (голов. ред.) та ін. ; уклад. : Р. В. Болдирев та ін. ; НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. Київ : Наук. думка, 2003. 657 с.
Те ж саме, з посиланням на сторінки	31 Енциклопедія історії України: у 10 т / ред. рада: В. М. Литвин (голова) та ін.; НАН історії України, Ін-т історії України. Київ : Наук. думка, 2005. Т. 9. С. 36–37.
Словник	22 Новий російсько-український словник-довідник: 100000 термінів / за ред. С. Я. Єрмоленко. 2-ге вид., допов. Київ : Довіра: Рідна мова, 1999. 877 с.
Методичні вказівки (посібники), конспекти лекцій від одного до трьох укладачів	<p>32 Романович Є. В. Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи студентів з дисципліни «Організація і планування експлуатації машин». Харків: УкрДАЗТ, 2010. 42 с.</p> <p>33 Суранов О. В. Вимірювальні перетворювачі систем автоматики будівельних, колійних та вантажно-розвантажувальних машин. Вимірювальні перетворювачі тиску: конспект лекцій з дисципліни «Основи автоматизації будівельних, колійних та вантажно-розвантажувальних машин». Харків : ХарДАЗТ, 2001. 27 с.</p> <p>34 Коновалов Є. В., Козар Л. М. Студентська навчальна звітність. Текстова частина (пояснювальна записка). Загальні вимоги до викладення та оформлення : метод. посіб. з додержання вимог нормоконтролю у студент. навч. звітності. 2-ге вид. Харків : УкрДАЗТ, 2005. 38 с.</p> <p>35 Погребняк А. В., Кравець А. М., Козар Л. М. Методичні вказівки до лабораторної і практичної роботи № 2 з дисципліни «Комплексна механізація та автоматизація будівельних і колійних робіт». Харків : УкрДАЗТ, 2006. 18 с.</p>
Те ж саме, окрема частина	36 Євтушенко А. В., Стефанов Б. М., Погребняк А. В. Сучасні машини для очищення щебеневої баластної призми : конспект лекцій з дисципліни «Колійні машини». Харків : УкрДАЗТ, 2009. Ч. 1. 30 с.

Продовження таблиці Ж.1

Вид джерела	Приклад оформлення
<p>Методичні вказівки (посібники), конспекти лекцій чотирьох укладачів</p>	<p>37 Методичні вказівки до самостійної роботи студентів з дисципліни «Управління виробництвом та основи логістики» / Л. М. Козар, Є. В. Романович, А. В. Євтушенко, З. І. Кудіна. Харків : УкрДАЗТ, 2010. Ч. 1. 25 с.</p> <p>Альтернативний варіант: 37 Козар Л. М., Романович Є. В., Євтушенко А.В., Кудіна З. І. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів з дисципліни «Управління виробництвом та основи логістики». Харків: УкрДАЗТ, 2010. Ч. 1. 25 с.</p> <p><i>Примітка</i> – Згідно з пунктом 4.4. ДСТУ 8302:2015 за потреби у заголовку бібліографічного запису позатекстового посилання можна зазначати більше ніж три імені авторів.</p>
<p>Те ж саме, п'яти і більше укладачів</p>	<p>38 Комплект прикладних програм з основних дисциплін кафедри БКВРМ : метод. вказівки / О. В. Суранов та ін. Харків: УкрДАЗТ, 2001. 36 с.</p>
<p>Стандарт</p>	<p>39 ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).</p> <p>40 ДСТУ ISO 9001–2001. Системи управління якістю. Вимоги ; (ISO 9001:2000, IDT). На заміну ДСТУ ISO 9001–95, ДСТУ ISO 9002–95, ДСТУ ISO 9003–95 : чинний від 2001–06–27. Київ : Держстандарт України, 2001. 22 с.</p> <p><i>Примітка</i> – Згідно з пунктом 4.4. ДСТУ 8302:2015 дозволено не наводити відомостей про серію та Міжнародний стандартний номер (ISBN, ISMN, ISSN).</p>
<p>Збірник стандартів</p>	<p>42 Державні стандарти України. Пожежна безпека. Продукція протипожежного призначення : збірник. Київ : Пожінформтехніка, 2000. 640 с.</p>
<p>Збірник нормативних документів, інструкцій</p>	<p>47 Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності: щомісяч. дод. до журн. «Вісн. нац. банку України». Київ : НБУ, 2015. Вип. 6.</p>

Продовження таблиці Ж.1

Вид джерела	Приклад оформлення
Нормативний документ, правила, інструкція	<p>43 Захист від пожежі. Пожежна безпека об'єктів будівництва: ДБН В.1.1–7–2002 : затв. Держбудом України 03.12.2002. Київ : Держбуд України, 2003. 42 с.</p> <p>44 Правила безпеки під час поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення: НПАОП 0.00–1.66–13: затв. Міненерговугілля України 12.06.2013. Харків: Форт, 2013. 188 с.</p> <p>46 Інструкція з улаштування та експлуатації залізничних переїздів : ЦП/0174 : затв. Мінтрансв'язку України 26.01.2007. Київ : Укрзалізниця, 2007. 68 с.</p>
Патент	<p>48 Комутаційний пристрій – оптоелектронний аналог електромагнітного реле : пат. 32964 Україна, МПК Н 03 К 17/60 / В. М. Бутенко, С. Г. Чуб, В. І. Мойсеєнко. У 2008 00478 ; заявл. 14. 01.2008 ; опубл. 10.06.08, Бюл. № 11. 4 с.</p> <p>49 Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей : пат. 76509 Україна. № 2004042416 ; заявл. 01.04.2004 ; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.</p>
Авторські свідоцтва та патенти	<p>50 Пат. 43976 Україна, МПК6G01L 7/02. Оптоелектронний пристрій для вимірювання тиску / П. Г. Столярчук, Р. І. Байцар, В. С. Рак, М. П. Гінгін. – № 2000105737 ; заявл. 10.10.2000 ; опубл. 15.01.2002, Бюл. № 1. – 2 с.</p> <p>Альтернативний варіант:</p> <p>50 Оптоелектронний пристрій для вимірювання тиску : пат. 43976 Україна : МПК6G01L 7/02 / П. Г. Столярчук, Р. І. Байцар, В. С. Рак, М. П. Гінгін. – № 2000105737 ; заявл. 10.10.2000 ; опубл. 15.01.2002, Бюл. № 1. – 2 с.</p>
Альбом, атлас	<p>51 Україна у старій листівці : альбом-каталог / М. С. Забочень та ін. ; худож. Л. Андрієвський. Київ : Криниця, 2000. 505 с.</p> <p>52 Альбом технічних рішень тепло- та звукоізоляції огорожувальних конструкцій житлових, громадських та промислових будинків та споруд на основі виробів зі скляного штапельного волокна Knauf Insulation з ECOSE Technology : матеріали для проектування / Держ. підприємство «Держ. н.-д. ін-т буд. конструкцій», ТОВ «Кнауф Інсулейшн Україна». Київ, 2011. 151 с.</p>
Каталог	<p>54 CLIMTRADE : технічний каталог / ТОВ «Компанія Клімат Інжиніринг» «CLIMTRADE». Київ, 2017. 27 с.</p>

Продовження таблиці Ж.1

Вид джерела	Приклад оформлення
Дисертація	56 Козар Л. М. Вплив динамічних і статичних навантажень розрізного барабана підйомника на стабільність його роботи при переході каната через розріз : дис. ... канд. техн. наук : 05.05.05. Харків, 2004. 298 с.
Автореферат дисертації	57 Дейнека О. Г. Управління паливно-енергетичним комплексом України : автореф. дис. ... д-ра екон. наук : 08.02.03. Харків, 2005. 30 с.
Звіт про науково-дослідну роботу	58 Дослідження і розробка методів і засобів економії нафтових мастил поліпшенням та поновленням їх властивостей: звіт про НДР (заключ.) : 8/4-01 / Укр. держ. акад. залізнич. трансп. ; керівник Венцель Є. С.; викон. : Деркач І. А. та ін. Харків, 2003. 108 с. № ДР 0100U000824. Інв. № 0295112397.
Депонована наукова праця	59 Нестеров А. П., Козарь Л. М. Эквивалентные динамические схемы подъемников с разрезным барабаном / Харьк. гос. акад. ж.-д. трансп. Харьков, 1997. 21 с. Деп. в УкрИНТЭИ 17.03.97, №244-Уі97.
Препринт	60 Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7 с. (Препринт / НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).
Стаття в збірнику або журналі від одного до трьох авторів	<p>61 Семко П. О. Числове моделювання турбобетонних колон із рознімними стиками методом скінченних елементів // Зб. наук. пр. Укр. держ. ун-ту залізнич. трансп. Харків, 2017. Вип. 172. С. 65–72.</p> <p>Альтернативний варіант:</p> <p>61 Семко П. О. Числове моделювання турбобетонних колон із рознімними стиками методом скінченних елементів. Зб. наук. пр. Укр. держ. ун-ту залізнич. трансп. Харків, 2017. Вип. 172. С. 65–72.</p> <p><i>Примітка</i> – Згідно з пунктом 4.9.1 ДСТУ 8302:2015 у бібліографічних посиланнях на складник документа у формі аналітичного бібліографічного опису розділовий знак «дві навкісні риски» («//») можна замінювати крапкою, а відомості про документ (його назву), в якому розміщено складник, виділяти шрифтом (наприклад курсивом). Це, зокрема, стосується прикладів 61–72.</p> <p>62 Twiss R. O. Radiation transfer and possibility of negative absorption in radio astronomy // Austr. J. of Phys. 1958. Vol. 11, № 4. P. 564–579.</p>

Продовження таблиці Ж.1

Вид джерела	Приклад оформлення
Стаття в збірнику або журналі від одного до трьох авторів	64 Назаренко І.Л., Межанова А.К., Отченаш Ю.О. Управління забезпеченням економічної безпеки регіональної філії АТ «Українська залізниця» // Вісник економіки транспорту і промисловості. Харків. Вип. 66, 2019. С 94–102.
Стаття у збірнику або журналі п'яти і більше авторів	67 До питання впровадження букс з конічними роликотодшипниками / А. Д. Лашко та ін. // Залізничний транспорт України. 2006. № 2. С. 17–19. 68 A time dependent code for simulation of slow and fast microwave sources / M. Botton et al. / IEEE Trans. Plasma Sci. 1998, June. Vol. 26. P. 882–892.
Стаття в енциклопедії	69 Никончук М. В. Західно-поліський говір // Українська літературна енциклопедія. Київ, 1990. Т. 2. С. 251.
Стаття в газеті	70 Павленко М. Вантажний вагон ХХІ ст.: є чим пишатися // «Магістраль» – всеукр. транспорт. газ. 2010. 6–12 жовт. (№ 78). С. 6.
Стаття в збірнику або журналі чотирьох авторів	66 Оптимізація числа маслоутримуючих канавок поверхонь тертя склополіамідного сепаратора з базуючим кільцем роликотодшипників типу 2726 / А. В. Гайдамака, М. Г. Равлюк, В. Ю. Алефіренко, Є. А. Кеба // Зб. наук. пр. Укр. держ. акад. залізнич. трансп. Харків, 2010. Вип. 114. С. 70–74. Альтернативний варіант: 66 Гайдамака А. В., Равлюк М. Г., Алефіренко В. Ю., Кеба Є. А. Оптимізація числа маслоутримуючих канавок поверхонь тертя склополіамідного сепаратора з базуючим кільцем роликотодшипників типу 2726 // Зб. наук. пр. Укр. держ. акад. залізнич. трансп. Харків, 2010. Вип. 114. С. 70–74. <i>Примітка</i> – Згідно з пунктом 4.4. ДСТУ 8302:2015 за потреби у заголовку бібліографічного запису позатекстового посилання можна зазначати більше ніж три імені авторів.
Тези, матеріали доповіді	71 Роль самостійної роботи студентів у навчальному процесі / А. О. Ковальов та ін. // Перехід на сучасний рівень методичного забезпечення навчального процесу вищої школи: проблеми і шляхи їх вирішення: тези доп. наук.-метод. конф. каф. акад. (2–3 груд. 2009 р.) / Укр. держ. акад. залізнич. трансп. Харків : УкрДАЗТ, 2009. С. 141–143.

Продовження таблиці Ж.1

Вид джерела	Приклад оформлення
Електронний ресурс локального доступу (CD-R, DVD-R тощо)	<p>73 Електронна версія газети «Податки та бухгалтерський облік» з архівом номерів за 2007-2008 роки та поточним оновленням за 2009 рік. Харків : Ред. газ. «Податки та бухгалтерський облік», 2009. 1 електрон. опт. диск (CD-R).</p> <p><i>Примітка</i> – Згідно з пунктом 4.4. ДСТУ 8302:2015 після назви дозволено не зазначати загального позначення матеріалу («Текст», «Електронний ресурс», «Карти», «Ноти» тощо – перелік згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1)</p> <p>74 Кожухівський А. Д. Імітаційне моделювання систем масового обслуговування: практикум / Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси, 2009. 1 електрон. опт. диск (CD-R).</p>
Електронний ресурс віддаленого доступу із загально-доступних баз даних	<p>75 Основи охорони праці: підруч. / К. Н. Ткачук та ін. ; за ред. К. Н. Ткачука. Київ : Основа, 2011. 480 с. Також доступний у PDF: URL: http://www.zerkalov.org/files/Osnovu%20ohorona%20praci_1%20new.pdf (дата звернення: 30.09.2017).</p> <p><i>Примітки</i></p> <p>1 Згідно з пунктом 7.4.4.3.2 ДСТУ 8302:2015 інформацію про протокол доступу до електронного ресурсу (http, ftp тощо) та його електронну адресу наводять у форматі «URI» (Uniform Resource Identifier – Уніфікований індикатор ресурсу) або «URL» (Uniform Resource Locator – Уніфікований покажчик ресурсу).</p>
Електронний ресурс віддаленого доступу із загально-доступних баз даних	<p>Згідно з пунктом 7.4.4.3.3 ДСТУ 8302:2015 для запобігання помилок у наведенні електронної адреси рекомендовано подавати її в один рядок, але довгу електронну адресу можна переносити на наступний рядок. У цьому разі останнім у першому рядку має бути знак «навкісна риска» («/»).</p> <p>Згідно з пунктом 7.4.4.3.4 ДСТУ 8302:2015 дозволено подавати відомості про інше місцезнаходження чи форму електронного ресурсу, використовуючи слова «Також доступний» (наприклад, також доступний у PDF:...) чи подібні еквівалентні фрази (наприклад, «Відомості доступні також в Інтернеті:...).</p> <p>76 Каталог автомобілей КрАЗ / ЧАО «АвтоКрАЗ». URL: http://www.autokraz.com.ua/downloads/catalogue.pdf (дата звернення: 28.09.2022).</p>

Продовження таблиці Ж.1

Вид джерела	Приклад оформлення
Те ж саме, нормативно-правовий акт	79 Конституція України : Закон від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80 (дата звернення: 17.06.2023).
Те ж саме	82 Правила безпеки для працівників залізничного транспорту на електрифікованих лініях : НПА-ОП 60.1-1.48-00: затв. Мінпраці України 31.05.2000 // База даних «Законодавча база ДНАОП». URL: http://dnaop.com/html/2882/docD0%9D%D0%9F%D0%90%D0%9E%D0%9F_60.1-1.48-00 (дата звернення: 30.09.2023).
Стаття з електронного видання	<p>84 Біланюк О. П. Сучасний стан та перспективи розвитку міжнародного туризму в українсько-польських відносинах // Економіка. Управління. Інновація: електрон. наук. фахове вид. 2012. № 2. URL: http://archive.gov.ua/e-journals/eui/2012_2/pdf/12borupv.pdf (дата звернення: 17.06.2023).</p> <p>85 Берташ В. Пріоритети визначила громада // Голос України : електрон. версія газ. 2012. № 14 (5392). Дата оновлення: 04.08.2012. URL: http://www.golos.com.ua/userfiles/file/040812/040812-u.pdf (дата звернення: 06.08.2022).</p> <p><i>Примітка</i> – Згідно з пунктом 7.4.4.2 ДСТУ 8302:2015 відомостям про дату (день, місяць, рік) останнього оновлення електронного ресурсу віддаленого доступу (його частини) передують слова «Дата оновлення». Ці відомості в бібліографічному посиланні наводять перед відомостями про режим доступу («URI», «URL»).</p>
Електронний ресурс віддаленого доступу з баз даних на договірній основі	<p>86 Про відзначення 150-річчя з дня народження видатного вченого Володимира Івановича Вернадського: проект постанови Верховної Ради України. Документ не було опубліковано. Доступ із інформ.-правової системи «ЛІГА-ЗАКОН».</p> <p><i>Примітка</i> – Згідно з пунктом 7.4.4.1 відомості про доступ до електронного ресурсу подають у бібліографічних посиланнях на документи з комп'ютерних мереж, а також із повнотекстових баз даних, доступ до яких здійснюють на договірній основі або за передплатою (наприклад, «ЛІГА-ЗАКОН», «Атлас аналітика», «Нормативні акти України» тощо).</p>

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання кваліфікаційної роботи

для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
спеціальності 051 «Економіка»

Відповідальний за випуск Токмакова І. В.

Підписано до друку 20.12.2023 р.
Умовн. друк. арк. 4,0. Тираж . Замовлення № .
Видавець та виготовлювач Український державний університет залізничного
транспорту,
61050, Харків-50, майдан Фейєрбаха,7.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6100 від 21.03.2018